

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРАКТИКИ НАЦІОНАЛЬНИХ СУДІВ

PRECEDENT UA

2017

УДК 347.965

*Це дослідження було б неможливим без сприяння і допомоги
Аркадія Бущенко, Миколи Бруска, Яни Заїкіної, Наталі Гурковської та Олени Грабовської.*

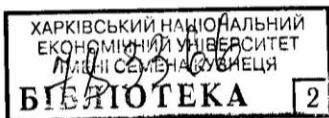
Ця публікація підготовлена Українською Гельсінською спілкою з прав людини в рамках проекту «Щорічне дослідження національної судової практики «Precedent UA – 2017», який здійснюється завдяки підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми «Нове правосуддя».

Погляди авторів, представлені у цій публікації, не обов'язково відображають погляди USAID або Уряду США.

PRECEDENT UA – 2017/ – К.: КВІЦ, 2018. – 412 с.

ISBN 978-617-697-094-1

У цій збірці представлені результати дослідження «Precedent UA – 2017», проведеного Українською Гельсінською спілкою з прав людини щодо застосування українськими суддями 517 рішень Європейського суду з прав людини проти України за статтею 6 (право на справедливий суд в кримінальному провадженні) Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод на основі даних Єдиного державного реєстру судових рішень України за період з 1 січня 2006 року по 3 серпня 2017 року. Дослідження розраховане на суддів, адвокатів, прокурорів, юристів, правозахисників, аспірантів та студентів юридичних факультетів, науковців, дослідників, широку громадськість.

УДК 347.965

ISBN 978-617-697-094-1

© Українська Гельсінська спілка з прав людини 2018

ЗМІСТ

1. Методологія дослідження «Precedent UA – 2017»	6
2. Особливості застосування національними суддями рішень	7
Європейського суду з прав людини проти України за статтею 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (кримінальне провадження)	7
3. Гендерне питання в дослідженні «Precedent UA – 2017»	15
4. Приклади застосування національними суддями рішень Європейського суду з прав людини проти України щодо порушення статті 6 конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (кримінально-правовий аспект)	19
5. Каталог досліджуваних 157 рішень Європейського суду з прав людини за статтею 6 Конвенції	239
5.1. Загальні гарантії	239
5.1.1. Право на доступ до суду	239
5.1.2. Незалежність та безсторонність суду	240
5.2. Процесуальні гарантії	243
5.2.1. Рівність сторін та змагальність	243
5.2.2. Обґрунтованість судових рішень	245
5.2.3. Право зберігати мовчання та не свідчити проти себе	249
5.2.4. Використання доказів, отриманих незаконно чи в порушення прав, гарантованих Конвенцією	251
5.2.5. Публічність та гласність	254
5.2.6. Розумний строк	256
5.3. Презумпція невинуватості	263
5.4. Права сторони захисту	266
5.4.1. Право бути негайно і детально поінформованим зрозумілою мовою про характер і причини обвинувачення	266
5.4.2. Право мати адекватні час та засоби для підготовки захисту	266
5.4.3. Право на правову допомогу	270

5.4.3.1. Право захищати себе особисто та право на юридичну допомогу за власним вибором	270
5.4.3.2. Право на безоплатну правову допомогу	277
5.4.4. Право допитувати свідків обвинувачення або вимагати, щоб їх допитали, а також вимагати виклику й допиту свідків захисту на тих самих умовах, що й свідків обвинувачення	279
6. Додатки	
6.1. Список національних судових рішень, в яких релевантно застосовано досліджувані рішення Європейського суду з прав людини проти України щодо порушення статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (кримінально-правовий аспект).	282
6.2. Довідник із застосування статті 6 Європейської конвенції з прав людини. Право на справедливий суд (кримінально-процесуальний аспект)..	320
6.3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, ...	389
Протокол № 15 про внесення змін до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.	406
Протокол № 16 про внесення змін до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод	408